

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

232. An, & qualiter pro justificatione hæreseoa sufficiat impetranthem ostendere, latam contra talem sententiam contumacialem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ad sublatam esse omnem dubitationem, per dictam Constitutionem Nicol. III. (quam postmodum innovarunt alii aliorum Pontificum constitutiones; ut Rota fuscè decis. 123. p. 2. recent. n. 16. ubi etiam n. 12. id extendit ad pensiones ex lata significatione tantum beneficii) sic in individuo decidit; cum relativum illud, *prædictos*, ut Lott. n. 86. nimis nota sit significationis, ut repetat omnia expressa cum suis qualitatibus. Tenent eandem Garc. n. 72. & 74. citans pro ea Jo. And. Dominic. Franc. & Auctores passim in c. ut commissi; Gigas de crim. lese majest. l. 7. tit. de penis, quas filii incurrunt; q. 1. n. 3. Lamb. de jure p. 1. l. 2. q. 9. n. 6. n. 7. qui etiam illud ad pensiones prius obtentas à filiis hæc extendit juxta decis. Rota paulò post citand. & n. 77. dicens, hanc sententiam tanquam magis de jure veram & communiter receptam amplectam esse Rotam, in Conchens. pension. 6. Martii. 1568. quam quis, ut ait, optima, & hanc sententiam exactè probat, ad fuscum subjicit n. 79. In qua decisione Rota prius præmittit, prout necessariò ad hanc sententiam defendendum, supponendam ait conclusionem communiorem, nempe filios natos ante hæresin patris, penis canonicis affici & comprehendendi; pro ut id ipsum defendunt Gomez. to. 3. variat. c. 2. n. 16. Menoch. de præsumpt. l. 5. præsumpt. 33. n. 17. Gutt. can. 99. l. 2. c. 30. n. 37. Roxas. de hæresic. p. 2. n. 354. Lopez. Penna, Velaq. & alii apud Covar. l. 2. variat. c. 3. n. 5. contra Molin. de primogen. l. 4. c. 11. n. 55. Ugol. de irreg. c. 36. §. 1. n. 6. Molin. de just. to. 3. d. 658. n. 21. Rodrig. in sum. to. 1. c. 129. n. 5. Ledesm. Cevall. & alios apud Garc. n. 78. Nihilominus sententiam contrariam, nempe quòd filij & nepotes hæreticorum non sint privati, nec privandi beneficiis antè obtentis tenent Abb. Felin. in c. vergentis. Rebuff. in pr. tit. de mod. amitt. n. 25. Covar. ubi antè n. 4. Tolet. in sum. l. 1. c. 69. n. 9. Suar. to. 5. d. 43. sec. 3. n. 2. Tholosan. Auferius & alii apud Garc. n. 75. Quin & Lott. n. 90. ait, se existimare respectu descendens per foeminam, etiam si sit in primio gradu, nimirum filius matris hæreticæ, nunquam censei aliquem privatam ipso jure beneficiis ex Constit. Nicol. III. utpote quæ loquitur de descendens ex masculo; & licet masculinum concipiatur aliàs seu comprehendat foemininum, maxime dum agitur de nomine communi utriusque sexui, etiam in materia stricta, odiosa & pœnali, ut latè Tiraq. de retr. ad. l. 1. gna 9. §. 1. gl. 9. ex n. 205. & tamen militat eadem ratio respectu matris, quæ respectu patris in afficiendo eadem pœnâ filium; dum nimirum filius, ut suadet ratio naturalis, foeminâ non concurrente ad generationem, magis affimiletur patri, cujus pars est & natura, ut Aristot. minùs impellat filios in mores maternos, quàm paternos; quod tamen sæpè fallit. Lott. à n. 90. juncto n. 66. & 69. Nec obstat quòd cit. cap. statutum. expressè comprehendat filium matris hæreticæ; nam textus ille tantum loquitur de inhabilitate ad obtinenda, quam ob atrocitatem criminis ad talem filium extendit; non verò de privatione ipso jure jam obtentorum, Lott. n. 94. articum hunc, nimirum, quòd filius matris hæreticæ non incurrat hanc privationem, non esse omnino clarum; & si quis impetraret beneficium talis ex suppositione hujusmodi privationis ipso jure ob hæresin maternam, satis fundare intentionem suam super implicita declaratione istius dubii factâ per Papam, cui circa modum vacandi ex juris dispositione omnino statur; quantumcunque enim crimen, quod supponitur, non inducit vacationem

ipso jure, si tamen in literis apostolicis aliud inveniatur, statuerit literis, & sustinetur veritas talis vacationis in assertione Papæ juxta celebre Anchirani consilium 293. ex n. 6. quod secuta fuit Rota, & Felin. in c. 2. de rescrip. n. 4.

Quaestio 231. An, & qualiter eadem pœna privationis ipso jure beneficiorum obtentorum comprehendat quoque apostatas & schismaticos?

Respondeo ad primum: de apostatis, intelligi à fide christiana, idem dicendum, quod de hæreticis; nimirum, quòd ipso jure amittant omnia beneficia; cum & ipsi sint hæretici, & plus quàm hæretici. Azor. p. 2. l. 7. c. 17. q. 1. Gonz. gl. 15. n. 66. Garc. n. 149. ubi citat Abb. in c. 1. de apostat. n. 3. Rebuff. in pr. tit. de modo amitt. benef. n. 47. & 149. quàm plurimos alios. Secus verò est de aliis apostatis, puta à religioso Ordine; quia hæc pœna in illos lata nullibi in jure exprimitur; Garc. n. 148. Rebuff. ubi antè.

2. Respondeo ad secundum quoque affirmativè: Azor ubi antè. Rebuff. loc. cit. n. 29. Paris. l. 3. q. 1. n. 36. Lott. cit. q. 28. n. 35. in quibus illos, qui negarunt sententiam privationis ipso jure porrigi ad schismaticos, non tam facile id negaturos fuisse, nullibi id caurum, si attendissent ad Constitutionem Pauli IV. (suprà citatam. Negat tamen id ipsum de schismate non conjuncto cum hæresi Garc. n. 151. ed quòd nullibi sit expressum, talem privati ipso factò; cum textus, qui afferri solent, nimirum c. nos consuetudinem. 1. 2. dist. loquatur de hæreticis; c. quis diligentia. De elect. verò non agat de privatione antè obtentorum; veruntamen constituto illa Pauli IV. loquitur indistinctè de schismaticis, de cetero, an & qualiter schismatici incurrant excommunicationem, & nequeant, etiam si ad unitatem Ecclesiæ redierint, sine dispensatione impofterum obtinere beneficia, vide Garc. à n. 153.

Quaestio 232. An, & qualiter pro iustificacione hæresicos sufficiat impetrantem ostendere latam contra talem sententiam contumaciam?

Respondeo: id ipsum non sufficere (ut nec talis sententia contumacialis contra patrem lata nocet filio in ordine ad dictam pœnam incurrendam; Lott. n. 98) nisi hæresis antecederet positivè probata fuisset; tunc enim absens non tam dicitur condemnatus propter contumaciam, quàm propter malam causam. Lott. cit. q. 28. n. 99. vel nisi per incrementum contumaciæ simplex suspicio criminis transierit in violentam præsumptionem ex annali tolerantia censurarum. Licet enim esse possit talem contumacem etiam in veritate non esse hæreticum, tamen propter contemptum, qui post annum contumaciæ superadditur, inducitur contra eum præsumptio juris, & de jure, ita ut omnes pœnas hæreticis inflictas sustinere debeat, ut Hostiens. in c. excommunicamus. sub n. 3. modò tamen ab initio tanquam suspectus, excommunicatus & monitus se purgare, intra annum id non curavit. Lott. à n. 101. qui tamen addit n. 104. quòd si, dum pendet annus, alteri beneficium conferatur, ipse verò mox abjuret, & absolvatur, recuperet beneficium, cum talis abjuratio censeatur purgativa; ut Achill. decis. unica de hæretic. n. 1.

Quaest.

Questio 233. An, & qualiter vacent beneficia obventa ad preces hereticorum?

R. Espondeo: vacare illa ipso jure, Barb. juris Eccl. l. 3. c. 14. n. 50. citans c. 2. de heretic. in 6. Azor. p. 1. l. 3. c. 18. Chok ad reg. 3. gl. 7. n. 13. Vivian. in pr.

jurisp. l. 5. c. 5. m. 69. Gonz. gl. 15. n. 68. addens illos, qui scienter illa receperint, prater amissionem seu vacationem illorum beneficiorum, ipso jure effici inhabiles ad alia obtriuenda per eundem textum citati capitis 2.

CAPUT QUARTUM.

DE VACATIONE PER RESIGNATIONEM, SEV DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM &c.

PARAGRAPHVS I.

Quid & quotuplex resignatio, quæ ejus vis ad inducendam vacationem, revocationem procuratoris, amissionem fructuum, liberationem ab oneribus beneficio impositis, item quoad pariendum jus vel obligationes & præjudicia resignatario, &c.

Questio 234. Quid sit resignatio seu renunciatio beneficii?

1. Espondeo: est dimissio spontanea proprii beneficii coram legitimo Superiore id acceptante. Laym. ad tit. de renunc. ad initium. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 7. n. 1. Azor. p. 2. l. 7. c. 19. q. 1. Paris. l. 1. q. 1. n. 34. nisi quod hi omittant posteriores illas particulas, id acceptante. Paris. in super addat: facta ex justa causa.

2. Dicitur primò dimissio: quod est verbum proprium huic materia, utpote quo frequenter utuntur canones de beneficiorum renunciatione loquentes, ut videre est ex c. si beneficia. de prob. in 6. Extravag. Execrabilis Paris. loc. cit. n. 42. & stat loco generis, utpote complectens quemcumque actum, per quem quis proprium jus à se abdicat, idque tam in spiritalibus, quam temporalibus. Paris. n. 40. Idemque est, & sonat, quod depono, vel in quo, seu de-relinquo, ut Paris. n. 41. Item quod cedo, depono. Azor. loc. cit. Castrop. de benef. tr. 13. d. 6. p. 2. §. 1. n. 1. Et verba hæc resignare, renunciare, cedere, in præsentem materia, confunduntur, & sumuntur pro eodem. Paris. n. 71. Quamvis aliàs renunciare potius quam cedere, denotet liberè & nemine compellente factam depositionem, seu derelictionem beneficii; unde & renunciatio beneficii sit necessariò coram Superiore; non item simplex cessio; Laym. ad c. quidam. de renunc. n. 2. quin & c. ut Tond. loc. cit. dimissionis n. 1. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

men non nisi sumptum latius, comprehendat resignationem permutationis gratià, seu in favorem alterius; strictè vero sumptum simplicem desertionem beneficii significat. Quæter autem de cetero verba hæc, cedere, resignare sint æquivoca in aliis materiis, vide apud eundem Paris. n. 67. & 68.

3. Dicitur secundò: spontanea vel libera; debet quippe fieri sponte & liberè, & esse actus voluntarius, ut Lamb. de jurep. l. 1. q. 6. a. 6. m. 21. Paris. n. 43. & 46. & sic per hoc verbum excluditur vis, dolus, metus, & omnis coactio; dimissio enim coacta non est propriè cessio. Paris. n. 44. estque resignatio coacta nulla; actus autem nullus propriè non est actus; juxta l. 2. §. condemnatum. ff. de sent. & re judic. Paris. n. 45. Item excluditur per verbum illud legitima privatio; dimissio enim qua fit, lege in poenam delicti cogente relinquere beneficium, non est spontanea, Paris. n. 47. Engels ad tit. de renunciatio. ne. num. 1.

4. Dicitur tertio: beneficio proprii seu obtenti, hoc est, in quo quis jus habet; nemo enim juri alieno, vel juri, quod non habet, cedere vel renunciare potest. Paris. à n. 50. Hinc etsi quis renunciare possit jure sibi quæsito per Electionem, vel præsentationem, non est ea tamen renunciatio beneficii, sed solum juris ad beneficium; & talis juris dimissionem potest cessio, quam renunciationem dici posse; si veram & propriam verbi significationem attendamus, ait Barbof. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 3. Et qui dimittit possessionem beneficii, quo jam jure ipso privatus est, sive in quo jus nullum amplius habet, non est dimissio beneficii, de qua hic.

5. Dicitur quarto: facta coram legitimo Superiore; requiritur enim ad valorem resignationis (intelligè expressa) ut fiat coram legitimo Superiore, & facta sine auctoritate Superioris nullius est momenti. Barbof. loc. cit. n. 16. ex Paris. l. 7. q. 1. n. 9. de quo plura inferius.

6. Dicitur denique: & ab eo acceptata, siquidem resignare propriè, seu beneficium & munus servendi Ecclesiæ à se abdicare, non consistit in sola beneficiarii voluntate, sed simul ad Prælatum spectat; utpote cujus est, ponderatis omnibus inspicere, utilè sit Ecclesiæ dimissionem admittere, an repudiare? dum in collatione initus quidam quasi contractus, per quem beneficiatus obligatur Ecclesiæ, & hæc ad beneficiatum pro servitio alendum, alstringitur, Barb. loc. cit. n. 14. & 15. sed & de hoc inferius ex professo.

7. Verum, ut data definitio comprehendat tam